

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-10-69-15

Druk nr 3659
Warszawa, 10 lipca 2015 r.

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw.

Projekt ma na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Sprawiedliwości.

Z poważaniem

(-) Ewa Kopacz

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw^{1),2)}

Art. 1. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 165a otrzymuje brzmienie:

„Art. 165a. Kto gromadzi, przekazuje lub oferuje środki płatnicze, instrumenty finansowe, papiery wartościowe, wartości dewizowe, prawa majątkowe lub inne mienie ruchome lub nieruchomości w zamiarze sfinansowania przestępstwa o charakterze terrorystycznym albo udostępnienia ich zorganizowanej grupie lub związkowi mającym na celu popełnienie takiego przestępstwa lub osobie biorącej udział w takiej grupie lub związku,
podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.”;

¹⁾ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/62/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie prawnokarnych środków ochrony euro i innych walut przed fałszowaniem, zastępującej decyzję ramową Rady 2000/383/WSiSW (Dz. Urz. UE L 151 z 15.05.2014, s. 1), dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/29/UE z dnia 25 października 2012 r. ustanawiającej normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw oraz zastępującej decyzję ramową Rady 2001/220/WSiSW (Dz. Urz. UE L 315 z 14.11.2012, str. 57) i decyzji ramowej Rady 2002/946/WSiSW z dnia 28 listopada 2002 r. w sprawie wzmocnienia systemu karnego w celu zapobiegania ułatwianiu nielegalnego wjazdu, tranzytu i pobytu (Dz. Urz. UE L 328 z 05.12.2002, str. 1–3).

²⁾ Niniejszą ustawą zmienia się następujące ustawy: ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, ustawę z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy oraz ustawę z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. Nr 128, poz. 840, z 1999 r. Nr 64, poz. 729 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 48, poz. 548, Nr 93, poz. 1027 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 121, poz. 1142, Nr 179, poz. 1750, Nr 199, poz. 1935 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 25, poz. 219, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889 i Nr 243, poz. 2426, z 2005 r. Nr 86, poz. 732, Nr 90, poz. 757, Nr 132, poz. 1109, Nr 163, poz. 1363, Nr 178, poz. 1479 i Nr 180, poz. 1493, z 2006 r. Nr 190, poz. 1409, Nr 218, poz. 1592 i Nr 226, poz. 1648, z 2007 r. Nr 89, poz. 589, Nr 123, poz. 850, Nr 124, poz. 859 i Nr 192, poz. 1378, z 2008 r. Nr 90, poz. 560, Nr 122, poz. 782, Nr 171, poz. 1056, Nr 173, poz. 1080 i Nr 214, poz. 1344, z 2009 r. Nr 62, poz. 504, Nr 63, poz. 533, Nr 166, poz. 1317, Nr 168, poz. 1323, Nr 190, poz. 1474, Nr 201, poz. 1540 i Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 7, poz. 46, Nr 40, poz. 227 i 229, Nr 98, poz. 625 i 626, Nr 125, poz. 842, Nr 127, poz. 857, Nr 152, poz. 1018 i 1021, Nr 182, poz. 1228, Nr 225, poz. 1474 i Nr 240, poz. 1602, z 2011 r. Nr 17, poz. 78, Nr 24, poz. 130, Nr 39, poz. 202, Nr 48, poz. 245, Nr 72, poz. 381, Nr 94, poz. 549, Nr 117, poz. 678, Nr 133, poz. 767, Nr 160, poz. 964, Nr 191, poz. 1135, Nr 217, poz. 1280, Nr 233, poz. 1381 i Nr 240, poz. 1431, z 2012 r. poz. 611, z 2013 r. poz. 849, 905, 1036 i 1247, z 2014 r. poz. 538 oraz z 2015 r. poz. 396 i 541.

2) w art. 299:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Kto środki płatnicze, instrumenty finansowe, papiery wartościowe, wartości dewizowe, prawa majątkowe lub inne mienie ruchome lub nieruchomości, pochodzące z korzyści związanych z popełnieniem czynu zabronionego, przyjmuje, posiada, używa, przekazuje lub wywozi za granicę, ukrywa, dokonuje ich transferu lub konwersji, pomaga do przenoszenia ich własności lub posiadania albo podejmuje inne czynności, które mogą udaremnić lub znacznie utrudnić stwierdzenie ich przestępnego pochodzenia lub miejsca umieszczenia, ich wykrycie, zajęcie albo orzeczenie przepadku, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.”,

b) po § 6 dodaje się § 6a w brzmieniu:

§ 6a. Kto czyni przygotowania do przestępstwa określonego w § 1 i 2, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.”;

3) w art. 310 § 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„§ 1. Kto podrabia albo przerabia polski albo obcy pieniądz, polski albo obcy znak pieniężny, który został ustalony jako prawny środek płatniczy, jednak nie został jeszcze wprowadzony do obiegu, inny środek płatniczy albo dokument uprawniający do otrzymania sumy pieniężnej albo zawierający obowiązek wypłaty kapitału, odsetek, udziału w zyskach albo stwierdzenie uczestnictwa w spółce lub z pieniędzy, innego środka płatniczego albo z takiego dokumentu usuwa oznakę umorzenia, podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 5 albo karze 25 lat pozbawienia wolności.

§ 2. Kto pieniądz, inny środek płatniczy lub znak pieniężny albo dokument określone w § 1 puszcza w obieg albo go w takim celu przyjmuje, przechowuje, przewozi, przenosi, przesyła albo pomaga do jego zbycia lub ukrycia, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.⁴⁾) w art. 304a dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 w brzmieniu:

„§ 2. Na wniosek pokrzywdzonego składającego zawiadomienie o przestępstwie wydaje mu się zaświadczenie, zawierające datę oraz miejsce przyjęcia zawiadomienia, wskazanie organu przyjmującego wraz z danymi do kontaktu, sygnaturę sprawy, dane określające tożsamość pokrzywdzonego, czas i miejsce popełnienia czynu, którego dotyczy zawiadomienie, oraz zwięzły opis czynu i wyrządzonej szkody. O prawie tym należy pokrzywdzonego pouczyć.”

Art. 3. W ustawie z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2013 r. poz. 186, z późn. zm.⁵⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 107 § 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„§ 2. Kto na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uczestniczy w zagranicznej grze losowej lub zagranicznym zakładzie wzajemnym, podlega karze grzywny do 120 stawek dziennych.

§ 3. Jeżeli sprawca dopuszcza się czynu zabronionego określonego w § 1 w celu osiągnięcia korzyści majątkowej z organizowania zbiorowego uczestnictwa w grze losowej, grze na automacie lub zakładzie wzajemnym, podlega karze grzywny do 720 stawek dziennych albo karze pozbawienia wolności, albo obu tym karom łącznie.”;

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 50, poz. 580, Nr 62, poz. 717, Nr 73, poz. 852 i Nr 93, poz. 1027, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 106, poz. 1149, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, z 2003 r. Nr 17, poz. 155, Nr 111, poz. 1061 i Nr 130, poz. 1188, z 2004 r. Nr 51, poz. 514, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889, Nr 240, poz. 2405 i Nr 264, poz. 2641, z 2005 r. Nr 10, poz. 70, Nr 48, poz. 461, Nr 77, poz. 680, Nr 96, poz. 821, Nr 141, poz. 1181, Nr 143, poz. 1203, Nr 163, poz. 1363, Nr 169, poz. 1416 i Nr 178, poz. 1479, z 2006 r. Nr 15, poz. 118, Nr 66, poz. 467, Nr 95, poz. 659, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 141, poz. 1009 i 1013, Nr 167, poz. 1192 i Nr 226, poz. 1647 i 1648, z 2007 r. Nr 20, poz. 116, Nr 64, poz. 432, Nr 80, poz. 539, Nr 89, poz. 589, Nr 99, poz. 664, Nr 112, poz. 766, Nr 123, poz. 849 i Nr 128, poz. 903, z 2008 r. Nr 27, poz. 162, Nr 100, poz. 648, Nr 107, poz. 686, Nr 123, poz. 802, Nr 182, poz. 1133, Nr 208, poz. 1308, Nr 214, poz. 1344, Nr 225, poz. 1485, Nr 234, poz. 1571 i Nr 237, poz. 1651, z 2009 r. Nr 8, poz. 39, Nr 20, poz. 104, Nr 28, poz. 171, Nr 68, poz. 585, Nr 85, poz. 716, Nr 127, poz. 1051, Nr 144, poz. 1178, Nr 168, poz. 1323, Nr 178, poz. 1375, Nr 190, poz. 1474 i Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 7, poz. 46, Nr 98, poz. 626, Nr 106, poz. 669, Nr 122, poz. 826, Nr 125, poz. 842, Nr 182, poz. 1228 i Nr 197, poz. 1307, z 2011 r. Nr 48, poz. 245 i 246, Nr 53, poz. 273, Nr 112, poz. 654, Nr 117, poz. 678, Nr 142, poz. 829, Nr 191, poz. 1135, Nr 217, poz. 1280, Nr 240, poz. 1430, 1431 i 1438 i Nr 279, poz. 1645, z 2012 r. poz. 886, 1091, 1101, 1327, 1426, 1447 i 1529, z 2013 r. poz. 480, 765, 849, 1247, 1262, 1282, 1436 i 1650, z 2014 r. poz. 85, 384, 694, 1375 i 1556 oraz z 2015 r. poz. 21, 290 i 396.

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. poz. 1036, 1149, 1247 i 1304, z 2014 r. poz. 312, 1215 i 1328 oraz z 2015 r. poz. 396.

2) w art. 109 dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 w brzmieniu:

„§ 2. W wypadku mniejszej wagi, sprawca czynu zabronionego określonego w § 1 podlega karze grzywny za wykroczenie skarbowe.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2013 r. poz. 395, z późn. zm.⁶⁾) w art. 25 dodaje się § 5 w brzmieniu:

„§ 5. Do pokrzywdzonego, który złożył zawiadomienie o popełnieniu wykroczenia, stosuje się odpowiednio art. 304a § 2 Kodeksu postępowania karnego.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. z 2014 r. poz. 1417, z późn. zm.⁷⁾) w art. 16 w ust. 1 pkt 9 otrzymuje brzmienie:

„9) przeciwko ludzkości określone w art. 119 Kodeksu karnego oraz przeciwko wolności i porządkowi publicznemu, określone w art. 189a i w art. 252, art. 255, art. 256–258, art. 263 oraz w art. 264 i art. 264a Kodeksu karnego;”.

Art. 6. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 3, który wchodzi w życie z dniem 23 maja 2016 r.

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 765 i 1247, z 2014 r. poz. 486, 579, 786 i 969 oraz z 2015 r. poz. 21, 396 i 841.

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 28, 238, 277, 396 i 881.

UZASADNIENIE

1. Cel ustawy

Celem ustawy jest wykonanie międzynarodowych zobowiązań Polski w zakresie prawa karnego wynikających z członkostwa w Radzie Europy i Unii Europejskiej.

W zakresie prawa Rady Europy projekt nowelizuje przepisy Kodeksu karnego przewidujące karalność prania brudnych pieniędzy i finansowania terroryzmu. Potrzeba tych zmian wynika z konieczności implementacji niektórych zaleceń komitetu Moneyval Rady Europy, zajmującego się tą problematyką.

W zakresie dostosowania polskiego porządku prawnego do prawa Unii Europejskiej projekt przewiduje implementację dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/62/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie prawnokarnych środków ochrony euro i innych walut przed fałszowaniem, zastępującą decyzję ramową Rady 2000/383/WSiSW. Ponadto projekt uwzględnia uwagi Komisji Europejskiej dotyczące polskich przepisów o grach hazardowych oraz implementacji art. 2 decyzji ramowej Rady 2002/946/WSiSW z dnia 28 listopada 2002 r. w sprawie wzmocnienia systemu karnego w celu zapobiegania ułatwianiu nielegalnego wjazdu, tranzytu i pobytu (Dz. Urz. UE L 328 z 05.12.2002, str. 1–3) w zw. z art. 1 ust. 1 lit. b dyrektywy Rady 2002/90/WE z dnia 28 listopada 2002 r. definiującej ułatwianie nielegalnego wjazdu, tranzytu i pobytu (Dz. Urz. UE L 328 z 05.12.2002, str. 17–18). Ma to na celu uniknięcie formalnego postępowania przeciwko Polsce o naruszenie niektórych artykułów Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE). W tym zakresie konieczne jest dokonanie zmian w Kodeksie karnym, Kodeksie karnym skarbowym oraz ustawie z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary. Projekt również uzupełnia implementację dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/29/UE z dnia 25 października 2012 r. ustanawiającej normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw oraz zastępującą decyzję ramową Rady 2001/220/WSiSW (Dz. Urz. UE L 315 z 14.11.2012, str. 57). W tej mierze niezbędna jest zmiana Kodeksu postępowania karnego.

2. Zmiana dotycząca finansowania terroryzmu

Moneyval jest komitetem ekspertów przy Radzie Europy, dokonującym ewaluacji przepisów i środków podejmowanych przez państwa-strony w celu przeciwdziałania

praniu brudnych pieniędzy, zgodnie z wymogami konwencji o praniu, ujawnianiu, zajmowaniu i konfiskacie dochodów pochodzących z przestępstwa oraz o finansowaniu terroryzmu, sporządzonej w Warszawie dnia 16 maja 2005 r. Polska jest związana tą konwencją od chwili jej wejścia w życie, czyli od dnia 1 maja 2008 r. W 2012 r. miała miejsce misja ekspertów komitetu w Polsce w ramach 4 rundy ewaluacyjnej, zakończona wydaniem rekomendacji wobec Polski.

Jedną z rekomendacji dotyczy art. 165a k.k., przewidującego odpowiedzialność karną za czyn finansowania terroryzmu. Celem tej rekomendacji jest pozbawienie przestępstwa finansowania terroryzmu charakteru kierunkowego oraz penalizacja przekazania środków organizacji terrorystycznej lub terrorystyce w jakimkolwiek celu.

W obecnym stanie prawnym karze podlega osoba, która gromadzi, przekazuje lub oferuje pieniądze lub inne dobra w celu sfinansowania przestępstwa o charakterze terrorystycznym. Jest to więc przestępstwo wymagające wykazania sprawcy zamiaru bezpośredniego o charakterze kierunkowym (*dolus directus coloratus*). Omawiany przepis nie obejmuje zatem finansowania organizacji, o której wiadomo, że zajmuje się działalnością terrorystyczną, np. jeżeli osoba przekazująca środki zakłada, że przeznaczone one zostaną na inną działalność. Charakter takiej organizacji i brak przejrzystości finansowej umożliwiają jednak łatwe sprzeniewierzenie środków przeznaczonych na jej legalną działalność i wykorzystanie ich w innym celu niż zakładany przez darczyńcę.

Podobne stanowisko zajął Trybunał Sprawiedliwości UE w wyroku z 29.06.2010 r. w sprawie C-550/09 przeciwko E. i F., wydanym na gruncie rozporządzenia Rady (WE) nr 2580/2001 z dnia 27 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych środków restrykcyjnych skierowanych przeciwko niektórym osobom i podmiotom mających na celu zwalczanie terroryzmu (Dz. Urz. UE L 344 z 28.12.2001, s. 70, z późn. zm.). W orzeczeniu tym Trybunał stwierdził, że: „Fundusze udostępnione organizacji terrorystycznej same w sobie niosą ryzyko sprzeniewierzenia celem wspierania takiej działalności (...). Takie udostępnienie jest zatem objęte zakazem (...) i podlega sankcjom karnym przewidzianym przez właściwe prawo krajowe, niezależnie od dowodu, czy rzeczony fundusze zostały skutecznie wykorzystane przez omawianą organizację na działalność tego typu [terrorystyczną]” (por. pkt 77). Wspomniana rekomendacja Moneyval opiera się na tym samym założeniu. Zgodnie z nią finansowanie terroryzmu to nie tylko przekazywanie środków w celu popełnienia

przestępstwa o charakterze terrorystycznym, ale również przekazanie środków organizacji terrorystycznej lub terrorystyce w jakimkolwiek celu. Konieczność wykonania tej rekomendacji wynika także z Planu działań Narodowy Program Antyterrorystyczny na lata 2015–2019 (priorytet 9).

W konsekwencji art. 1 pkt 1 projektowanej ustawy dokonuje nowelizacji art. 165a przepisu k.k. poprzez pozbawienie przestępstwa finansowania terroryzmu wymogu zamiaru kierunkowego i dopuszczenie jego dokonania także w zamiarze ewentualnym oraz kryminalizację przekazania środków organizacji terrorystycznej lub członkowi takiej organizacji w jakimkolwiek celu. Upodobni to projektowany przepis do konstrukcji zastosowanej w wypadku przestępczego nawoływania do popełnienia przestępstwa terrorystycznego, przewidzianego w art. 255a k.k., przyczyniając się do wzrostu skuteczności działań zapobiegających terroryzmowi.

3. Zmiana dotycząca prania pieniędzy

Wzmiankowane wyżej rekomendacje Moneyval zawierają również zalecenie odnoszące się do przestępstwa prania brudnych pieniędzy, przewidzianego w art. 299 k.k.

W ocenie Moneyval przewidziany w art. 299 § 1 zakres penalizacji nie jest w pełni zgodny ze zobowiązaniami międzynarodowymi Polski wynikającymi z Konwencji Narodów Zjednoczonych o zwalczaniu nielegalnego obrotu środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi, sporządzonej w Wiedniu dnia 20 grudnia 1988 r. (Dz. U. Nr 15, poz. 69) oraz Konwencji Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej z dnia 15 listopada 2000 r. (Dz. U. z 2005 r. Nr 18, poz. 158). Moneyval wskazał, że obie te konwencje zawierają zobowiązanie do penalizacji czynów polegających na „konwersji (zmianie), transferze (przekazaniu), ukrywaniu, zatajeniu (maskowaniu), nabyciu, posiadaniu, korzystaniu (użytkowaniu)” środków pochodzących z przestępstwa. Jednocześnie komitet uznał, iż zastosowana w art. 299 § 1 k.k. *in fine* kategoria ogólna („podejmuje inne czynności”) w połączeniu z dodatkowym wymogiem polegającym na konieczności wykazania ryzyka wystąpienia skutku nie jest wystarczająca dla wypełnienia zobowiązań w zakresie penalizacji prania pieniędzy. Moneyval zwrócił w szczególności uwagę, iż w przypadku ukrywania, konwersji, transferu, przyjmowania, posiadania, przekazywania i używania, byt przestępstwa określonego w konwencjach jest niezależny od ryzyka wystąpienia skutku.

W celu uniknięcia niejasności oraz zarzutów o naruszanie zobowiązań międzynarodowych, proponuje się uzupełnienie *expressis verbis* art. 299 § 1 k.k. o czynności (znamiona), które przewidziane są w ww. Konwencjach, a na których brak zwracał uwagę Moneyval.

Odnosząc się do zastosowanej siatki pojęciowej warto zaznaczyć, że znamię „dokonuje ich transferu lub konwersji” znajdowało się już wcześniej w art. 299 § 2 k.k. Przy tym język Konwencji powinien zostać zaadaptowany do pojęć wykorzystywanych w krajowych aktach prawnych. Nie ma konieczności wymieniania wprost „zatajania”, bowiem czynność ta objęta jest zakresem „ukrywania”. Z kolei „korzystanie” w Kodeksie karnym jest raczej stosowane do praw, zostało więc zastąpione terminem „używanie” odnoszonym do rzeczy.

W ocenie Moneyval poza zakresem penalizacji art. 299 k.k. pozostają również, przewidziane w art. 9 ust. 2 lit. d Konwencji o praniu, ujawnianiu, zajmowaniu i konfiskacie dochodów pochodzących z przestępstwa oraz o finansowaniu terroryzmu, zmowa i współdziałanie (ang. *association, conspiracy*, fr. *association, entente*) w celu popełnienia przestępstwa, a zatem czyny *sui generis* polegające na porozumieniu dwóch lub więcej osób dokonanego w celu popełnienia czynu zabronionego. Zmowa i współdziałanie jest w nomenklaturze Moneyval rozumiana jako związek mniej ścisły niż zorganizowana grupa przestępcza, co odpowiada polskiemu pojęciu przygotowania. Ta forma stadialna przestępstwa prania pieniędzy nie jest obecnie w Polsce karalna.

Zmowa i współdziałanie zostały przewidziane także w przywołanych powyżej Konwencji Narodów Zjednoczonych o zwalczaniu nielegalnego obrotu środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi i Konwencji Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych. Moneyval, ewaluując zgodność prawa krajowego z wymogami wspomnianej Konwencji, dopuszcza jednakże, aby państwa Rady Europy stosowały własny system, o ile jego efektem będzie karalność wejścia w porozumienie z inną osobą w celu dokonania prania pieniędzy, co – jak zaznaczono wyżej – na gruncie polskim odpowiada jednej z form przygotowania określonego w art. 16 § 1 k.k.

Z uwagi na treść rekomendacji, jak również na poważne konsekwencje przestępstwa prania brudnych pieniędzy jako takiego oraz pojmowanego jako sposób zatarcia śladów innych przestępstw, zwłaszcza popełnionych w ramach zorganizowanej przestępczości,

celowe jest w tym wypadku objęcie kryminalizacją przestępstwa prania pieniędzy także w fazie stadialnej przygotowania.

Proponowane rozwiązanie powinno mieć także wpływ na możliwość prowadzenia postępowań karnych w sprawach o pranie pieniędzy od najwcześniejszego stadium, zdecydowanie upraszczając postępowanie dowodowe w tych sprawach. Specyfika przestępstwa prania pieniędzy polega na użyciu istniejących, legalnych instytucji, podmiotów itd. do wprowadzenia do obrotu środków pochodzących z przestępstwa. Z tego względu, w obecnym stanie prawnym jest niezmiernie trudno dokonać rozgraniczenia pomiędzy niekaralnym przygotowaniem a karalnym usiłowaniem prania brudnych pieniędzy. W konsekwencji prowadzi to do faktycznej bezkarności wszystkich form stadialnych tego przestępstwa poprzedzających fazę dokonania. Proponowana zmiana prowadzi do zmiany tego stanu rzeczy.

4. Zmiana dotycząca fałszowania pieniędzy

Zmiana ta wynika z konieczności implementacji dyrektywy 2014/62/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie prawnokarnych środków ochrony euro i innych walut przed fałszowaniem, zastępującej decyzję ramową Rady 2000/383/WSiSW. Termin implementacji upływa z dniem 23 maja 2016 r.

W odniesieniu do ochrony euro i innych walut przed fałszowaniem w prawie polskim znajdują się przepisy umożliwiające ściganie zdecydowanej większości typów czynów ujętych w dyrektywie 2014/62/UE oraz poprzedzającej ją decyzji ramowej Rady 2000/383/WSiSW, tj. fałszowania (podrabiania i przerabiania) oraz wprowadzania do obrotu fałszywych pieniędzy. Brak jest natomiast przepisów penalizujących czyny wyróżnione z uwagi na swój przedmiot.

Dyrektywa 2014/62/UE zobowiązuje państwa członkowskie do zapewnienia penalizacji nie tylko fałszowania i wprowadzania do obrotu pieniędzy imitujących prawdziwe banknoty i monety (będące w obiegu), ale również sytuacji, gdy przedmiotem przestępstw określonych w dyrektywie są znaki pieniężne, które nie zostały jeszcze wyemitowane, ale mają zostać wprowadzone do obrotu (art. 3 ust. 3 dyrektywy).

W chwili obecnej, zgodnie z dorobkiem doktryny, ochroną na podstawie art. 310 k.k. objęte są znaki pieniężne wyemitowane i znajdujące się w obrocie¹⁾ – będący „środkiem płatniczym” na co wskazywać ma użycie w art. 310 § 1 k.k. sformułowania „...pieniądz

¹⁾ Z. Cwiągalski, [w:] Zoll, Kodeks karny, t. III, 2006, s. 892.

polski, albo obcy pieniądz, inny środek płatniczy...”²⁾. Natomiast przypadek wytworzenia fikcyjnego, nigdy nieistniejącego banknotu, który nie został wyemitowany może być rozpatrywany jedynie w kontekście realizacji znamion występku fałszerstwa z art. 270 k.k.³⁾. Należy jednak zauważyć, iż wskazane powyżej stanowiska nie odnoszą się wprost do sytuacji, w której fałszowany jest banknot lub moneta o cechach określonych stosownymi przepisami oraz o ustalonym już terminie wejścia do obiegu (w Polsce – zarządzeniem Prezesa NBP wydanym na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy o Narodowym Banku Polskim), lecz przypadków podrabiania starych (np. przedwojennych), wycofanych z obiegu banknotów i monet lub tworzenia nigdy nieistniejących nominałów. Jak się wydaje, sytuacje takie w sposób istotny odbiegają od cechujących się znacznie wyższym stopniem społecznej szkodliwości czynów, polegających na fałszowaniu pieniędzy o określonym wzorze, które w ustalonym prawem terminie zostaną wprowadzone do obiegu. Z tego względu prawodawca europejski określił na wysokim poziomie minimalny wymiar górnego zagrożenia karą takich czynów, zrównując je z przestępstwem fałszerstwa lub wprowadzania do obrotu fałszywych pieniędzy oraz penalizując czynności przygotowawcze do ich popełnienia (art. 3 ust. 3 w zw. z art. 3 ust. 1 lit. d dyrektywy).

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności, wobec dominującej wykładni, zgodnie z którą podrabianie lub przerabianie niewyemitowanych znaków pieniężnych nie stanowi fałszerstwa pieniędzy, zapewnienie karalności takich czynów wymaga uzupełnienia treści art. 310 § 1 i 2 k.k. o wyraźne wskazanie, że przedmiotem opisanych w nich czynów mogą być również pieniądze niewyemitowane, lecz przeznaczone do wprowadzenia do obiegu.

5. Zmiana dotycząca potwierdzenia zawiadomienia o przestępstwie

Zmiana Kodeksu postępowania karnego ma na celu domknięcie implementacji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/29/UE z dnia 25 października 2012 r. ustanawiającej normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw oraz zastępującej decyzję ramową Rady 2001/220/WSiSW (Dz. Urz. UE L 315 z 14.11.2012 r., str. 57). Co do zasady, transpozycja tego instrumentu nastąpiła w ustawie z dnia 28 listopada 2014 r. o ochronie i pomocy dla pokrzywdzonego i świadka (Dz. U. z 2015 r. poz. 21). Po przyjęciu tego aktu prawnego, w trakcie konsultacji

²⁾ Uchwała SN z dnia 15.05.1997 r., I KZP 9/97, OSNKW 1997 nr 7–8, poz. 58, str. 17.

³⁾ D. Wysocki, Glosa do uchwały SN (7) z 30.9.1998 r., I KZP 3/98, OSP 2000, Nr 5, s. 72.

z Komisją Europejską, powstała wątpliwość co do prawidłowości wdrożenia art. 5 ust. 1 dyrektywy, zgodnie z którym ofiary przestępstw otrzymują pisemne potwierdzenie złożenia formalnego zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa, zawierające podstawowe informacje o zgłoszonym przestępstwie. Obecnie w art. 305 § 4 k.p.k. nie przewiduje się wydania potwierdzenia złożenia zawiadomienia o wszczęciu lub odmowie wszczęcia śledztwa. W związku z tym, w celu usunięcia możliwych rozbieżności, proponuje się nowelizację brzmienia art. 304a Kodeksu postępowania karnego w ten sposób, że pokrzywdzony składający zawiadomienie o przestępstwie byłby uprawniony do otrzymania związłego, standardowego zaświadczenia o złożeniu zawiadomienia. Zawiadomienie takie zawierałoby wszystkie elementy przewidziane w motywie 24 dyrektywy 2012/29, a mianowicie datę oraz miejsce przyjęcia zawiadomienia, wskazanie organu przyjmującego wraz z danymi kontaktowymi, o których mowa w art. 4 ust. 1 lit. i dyrektywy, sygnaturę sprawy, dane określające tożsamość pokrzywdzonego, czas i miejsce popełnienia czynu, którego dotyczy zawiadomienie, oraz związły opis czynu i wyrządzonej szkody.

Jakkolwiek wspomniana dyrektywa nie odnosi się do pokrzywdzonych wykroczeniami, to jednak projekt zakłada wprowadzenie takiego zaświadczenia także w postępowaniu o wykroczenie. Wynika to przede wszystkim z konieczności objęcia omawianym uprawnieniem także pokrzywdzonych tzw. czynami przepołowionymi, których kwalifikacja jako występku lub wykroczenia uzależniona jest od wysokości wyrządzonej szkody. Brak jest bowiem uzasadnienia dla zróżnicowania sytuacji procesowej pokrzywdzonych w takim wypadku, tym bardziej że warunkiem niezbędnym skorzystania z niektórych praw przez pokrzywdzonego wykroczeniem kradzieży (np. blokady telefonu przez operatora lub otrzymania nowych tablic rejestracyjnych w miejsce skradzionych) jest przedstawienie zaświadczenia potwierdzającego zgłoszenie kradzieży. Z tego względu przewiduje się wprowadzenie w art. 25 Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia przepisu przewidującego odpowiednie stosowanie znowelizowanego art. 304a § 2 k.p.k. w tym ostatnim postępowaniu.

Projektowane zaświadczenie będzie odpowiadać wymogom dyrektywy, a jego wytworzenie nie będzie istotnie zwiększało ciężarów biurokratycznych nakładanych na organ przyjmujący zawiadomienie o przestępstwie. O prawie otrzymania zaświadczenia pokrzywdzony winien być pouczony.

6. Zmiana dotycząca gier hazardowych

Zmiana Kodeksu karnego skarbowego ma na celu usunięcie niezgodności polskich przepisów karnych skarbowych odnoszących się do udziału w grach hazardowych z postanowieniami TFUE.

W dniu 14 sierpnia 2014 r. Komisja Europejska wszczęła sprawę EU-Pilot, oznaczoną sygnaturą 6863/14/MARK, dotyczącą art. 107 § 2 i art. 109 k.k.s. W chwili obecnej art. 107 § 2 k.k.s. penalizuje udział, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w zagranicznej grze losowej lub zagranicznym zakładzie wzajemnym – przewidując wymierzenie sprawcy takiego czynu kary grzywny do 720 stawek dziennych albo kary pozbawienia wolności do lat 3, albo obu tych kar łącznie. Natomiast art. 109 k.k.s. penalizuje udział w krajowych grach losowych lub zakładach wzajemnych, organizowanych wbrew przepisom ustawy – przewidując wymierzenie sprawcy kary grzywny do 120 stawek dziennych. Komisja zarzuciła Polsce dyskryminacyjny charakter zróżnicowania kar, jakie mogą zostać zasądzone w odniesieniu do uczestników gier hazardowych urządzanych lub prowadzonych przez podmioty zagraniczne w porównaniu z karami, jakie mogą zostać wymierzone względem uczestników nielegalnych gier hazardowych urządzanych lub prowadzonych przez podmioty polskie. W opinii Komisji regulacje takie mogą być niezgodne z trzema artykułami TFUE: art. 18 (zakaz dyskryminacji ze względu na przynależność państwową), art. 56 (swoboda świadczenia usług) oraz art. 49 (swoboda przedsiębiorczości).

Istotnie, charakter czynów opisanych we wspomnianych przepisach k.k.s. nie uzasadnia takiego zróżnicowania sankcji karnych, a wręcz wskazuje na potrzebę ich ujednoczenia, poprzez obniżenie sankcji przewidzianej w art. 107 § 2 k.k.s. oraz rezygnację z odesłania do § 2 w opisie typu kwalifikowanego w art. 107 § 3 k.k.s. Obecne zróżnicowanie istotnie może bowiem być postrzegane jako dyskryminacyjne. To zaś uzasadnia uwzględnienie zastrzeżeń Komisji na najwcześniejszym możliwym etapie, w celu uniknięcia formalnego postępowania w związku z naruszeniem prawa UE w trybie art. 258 TFUE.

7. Zmiana w ustawie o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary

Celem projektowanej zmiany jest uzupełnienie wskazanej przez Komisję Europejską w projekcie raportu transpozycyjnego luki prawnej poprzez uzupełnienie implementacji

art. 2 decyzji ramowej Rady 2002/946/WSiSW z dnia 28 listopada 2002 r. w sprawie wzmocnienia systemu karnego w celu zapobiegania ułatwianiu nielegalnego wjazdu, tranzytu i pobytu (Dz. Urz. UE L 328 z 05.12.2002, s. 1) w zw. z art. 1 ust. 1 lit. b w związku z dyrektywą Rady 2002/90/WE z dnia 28 listopada 2002 r. definiującej ułatwianie nielegalnego wjazdu, tranzytu i pobytu (Dz. Urz. UE L 328 z 05.12.2002, s. 17). Zgodnie z tymi przepisami państwa członkowskie zapewniają odpowiedzialność zarówno osób fizycznych, jak i osób prawnych m.in. za zachowania polegające na umyślnej pomocy osobie nieuprawnionej w zamieszkanu na terytorium państwa członkowskiego dla korzyści finansowych. W odniesieniu do osób fizycznych zachowanie takie zostało przewidziane w art. 264a k.k., jednakże nie zostało ono wymienione w katalogu czynów zabronionych, za które w Polsce przewiduje się odpowiedzialność podmiotów zbiorowych.

Uwzględnienie zastrzeżeń Komisji na najwcześniejszym możliwym etapie pozwoli na uniknięcie formalnego postępowania w związku z naruszeniem prawa UE w trybie art. 258 TFUE.

8. Wejście w życie ustawy

Ustawa powinna wejść w życie w terminie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia. Przepisy implementujące dyrektywę 2014/62/UE powinny natomiast wejść w życie w terminie przewidzianym w tym instrumencie, a mianowicie z dniem 23 maja 2016 r.

Projekt ustawy jest zgodny prawem Unii Europejskiej.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach internetowych Ministerstwa Sprawiedliwości i Rządowego Centrum Legislacji.

<p>Nazwa projektu</p> <p>Projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące</p> <p>Ministerstwo Sprawiedliwości</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu</p> <p>Monika Zbrojewska, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu</p> <p>Tomasz Darkowski, Dyrektor Departamentu Legislacyjnego, tel. +48.22.5212.423, faks +48.22.5212.248, e-mail: Darkowski@ms.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia</p> <p>17 marca 2015 r. (aktualizacja 06 maja 2015 r.)</p> <p>Źródło</p> <p>Prawo Unii Europejskiej i Rady Europy</p> <p>Nr w wykazie prac</p> <p>UC 165</p>
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Implementacja dyrektywy 2014/62/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie prawnokarnych środków ochrony euro i innych walut przed fałszowaniem.

Realizacja zaleceń Komitetu Ekspertów ds. Oceny Systemów Zwalczania Procederu Prania Pieniędzy i Finansowania Terroryzmu Rady Europy (Moneyval), przedstawionych w 2013 r. w ramach 4 rundy oceny, z zakresu prawa karnego.

Usunięcie niezgodności z prawem Unii Europejskiej w zakresie przepisów hazardowych oraz odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za przestępstwo umożliwiania nielegalnego pobytu na terytorium RP, jak również usunięcie możliwej niezgodności w zakresie implementacji dyrektywy 2012/29/UE z dnia 25 października 2012 r. ustanawiającej normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw oraz zastępującej decyzję ramową Rady 2001/220/WSiSW.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Implementacja dyrektywy 2014/62/UE:

- Rozszerzenie zakresu art. 310 § 1 i 2 Kodeksu karnego o środki płatnicze, które nie zostały jeszcze wprowadzone do obiegu.

Uwzględnienie zaleceń Moneyval:

- Nowelizacja art. 165a Kodeksu karnego poprzez pozbawienie przestępstwa finansowania terroryzmu wymogu zamiaru kierunkowego oraz penalizację przekazania środków organizacji terrorystycznej lub członkowi takiej organizacji bez konieczności każdorazowego wykazania bezpośredniego zamiaru wykorzystania przekazywanych wartości majątkowych na określony (terrorystyczny) cel.
- Nowelizacja art. 299 Kodeksu karnego poprzez penalizację formy stadialnej przygotowania przestępstwa prania pieniędzy.

Uwzględnienie uwag Komisji Europejskiej:

- Zapewnienie odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyn określony w art. 264a k.k.
- Zrównanie kary dla uczestników gier losowych i zakładów wzajemnych prowadzonych przez podmioty polskie i zagraniczne (art. 107 § 2 i art. 109 k.k.s.).
- Umożliwienie pokrzywdzonemu składającemu zawiadomienie o przestępstwie otrzymania kopii tego zawiadomienia.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

W zakresie dotyczącym implementacji dyrektywy 2014/62/UE obecnie nie ma w UE/OECD wspólnego standardu penalizacji. Rozszerzenie zakresu art. 310 § 1 i 2 k.k. o środki płatnicze, które nie zostały jeszcze wprowadzone do obiegu, będzie (po upływie okresu implementacji) stanowić novum w prawie europejskim.

Jednym z zaleceń Moneyval jest wprowadzenie kryminalizacji finansowania organizacji terrorystycznych i terrorystów indywidualnych „w dowolnym celu”, nie zaś, jak ma to miejsce obecnie w prawie polskim, „przekazywaniu środków w celu sfinansowania przestępstwa o charakterze terrorystycznym” (art. 165a k.k.). Kwestia ta rozwiązana jest w sposób różnorodny w innych państwach członkowskich Rady Europy ewaluowanych przez Moneyval, choć w wielu z nich wymagany standard jest już spełniony. W prawie rumuńskim, cypryjskim i estońskim wystarczającą postacią strony podmiotowej jest, aby sprawca miał świadomość, iż środki, które przekazuje mogą być wykorzystane do działalności terrorystycznej lub jej wsparcia (objęte są więc obie formy umyślności). Przepisy austriackie określają wprost stronę podmiotową czynu jako „w zamiarze” (podobnie jak przepisy projektowane niniejszą ustawą). Prawo chorwackie i

litewskie przewiduje alternatywę: po stronie sprawcy musi istnieć zamiar lub świadomość, że środki zostaną użyte w celu dokonania lub dla wsparcia czynów terrorystycznych. Przepisy estońskie i chorwackie wskazują *expressis verbis*, iż beneficjentem czynu polegającego na finansowaniu terroryzmu może być zarówno organizacja, jak i pojedyncza osoba, podczas gdy prawo cypryjskie wymienia aż 5 kategorii beneficjentów: organizacje terrorystyczne, ich członków, osoby niebędące członkami takich organizacji, osoby spoza organizacji, ale otrzymujące środki z intencją, aby trafiły one do takiej organizacji (tj. pośredników) oraz osoby znajdujące się na listach znanych terrorystów Unii Europejskiej i Organizacji Narodów Zjednoczonych. Prawo rumuńskie określa beneficjenta jako „podmiot terrorystyczny”, co, zgodnie z definicją podaną w szczególnej ustawie o zwalczaniu terroryzmu, oznacza zarówno pojedyncze osoby, jak i grupy lub organizacje. Prawo rosyjskie w ogóle nie określa beneficjenta, lecz enumeratywnie wymienia czyny, których wspieranie uznawane jest za finansowanie terroryzmu, te zaś mogą być popełnione zarówno przez pojedyncze osoby, jak i organizacje. Litwa nie kryminalizuje przekazywania środków organizacjom terrorystycznym, co wywołało krytykę ze strony Moneyval i sformułowanie stosownych zaleceń, analogicznych w tym zakresie jak w przypadku Polski.

Konieczność wprowadzenia proponowanego rozwiązania potwierdza również orzecznictwo europejskie. Trybunał Sprawiedliwości UE w wyroku z 29.6.2010 r., C-550/09, na gruncie rozporządzenia UE 2580/2001 stwierdził, że: „Fundusze udostępnione organizacji terrorystycznej same w sobie niosą ryzyko sprzeniewierzenia celem wspierania takiej działalności (...) Takie udostępnienie jest zatem objęte zakazem (...) i podlega sankcjom karnym przewidzianym przez właściwe prawo krajowe, niezależnie od dowodu, czy rzeczony fundusze zostały skutecznie wykorzystane przez omawianą organizację na działalność tego typu [terrorystyczną]” (pkt 77).

Kolejnym zaleceniem Moneyval pod adresem Polski w ramach rundy ewaluacyjnej z 2013 r. była kryminalizacja zachowania polegającego na wejściu w porozumienie z inną osobą w celu dokonania przestępstwa prania pieniędzy. Instytucja ta została w Konwencji Narodów Zjednoczonych o zwalczaniu nielegalnego obrotu środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi sporządzonej w Wiedniu dnia 20 grudnia 1988 r. (Konwencja Wiedeńska) i Konwencji Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 15 listopada 2000 r. (Konwencja z Palermo) oparta na występującej w systemie anglosaskim koncepcji porozumienia przestępczego („*conspiracy*”). Przewiduje ona karalność *sui generis* czynu polegającego na porozumieniu dwóch lub więcej osób dokonanego w celu popełnienia czynu zabronionego. Moneyval, ewaluując zgodność prawa krajowego z wymogami ww. Konwencji, dopuszcza jednakże, aby państwa Rady Europy stosowały własny system, o ile jego efektem będzie karalność wejścia w porozumienie z inną osobą w celu dokonania prania pieniędzy (co na gruncie polskim odpowiada jednej z form przygotowania określonego w art. 16 § 1 k.k.). Spośród państw ewaluowanych przez Moneyval, porozumienie przestępcze w celu dokonania prania pieniędzy jest karane m.in. w Rumunii, Estonii, Chorwacji, Serbii, Słowenii, na Łotwie. W Rosji odrębnie karane jest wejście w porozumienie z inną osobą w celu wspólnego dokonania przestępstwa prania pieniędzy, odrębnie zaś inne formy przygotowania. W niektórych z tych państw karalność przygotowania uzależniona jest od wagi przestępstwa (wyrażonej zagrożeniem karą), lecz w każdym z tych przypadków pranie pieniędzy uznawane jest za wystarczająco poważne. Prawo czeskie do 2011 r. nie zawierało przepisów kryminalizujących wejście w porozumienie w celu dokonania prania pieniędzy, co wywołało stanowczą i konsekwentną krytykę ze strony Moneyval.

W zakresie dotyczącym implementacji decyzji ramowej 2002/946/WSiSW w związku z dyrektywą 2002/90/WE oraz dyrektywy 2012/29/UE wspólny standard unijny zapewniony został na drodze wskazanych aktów.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Sądy	Ok. 10 000 sędziów	Statystyki sądowe MS-S6	Oddziaływanie związane ze zmianami w prawie karnym. Sądy będą stosować przepisy w zmienionej postaci. Może nastąpić nieznaczny wzrost liczby spraw po rozszerzeniu zakresu art. 310 § 1 i 2 k.k., (przeciętna roczna liczba skazań na tej podstawie w latach 2012–2014 wyniosła ok. 350). Może również nastąpić nieznaczny wzrost spraw z art. 299 k.k. na skutek penalizacji przygotowania prania pieniędzy (w latach 2012–2014 corocznie było ok. 200 skazań na tej podstawie), jak również z art. 165a k.k. związanych z finansowaniem terroryzmu (w latach

			2012–2014 nie było skazań na tej podstawie). Ze względu na niewielką skalę powyższego typu spraw, oddziaływanie ustawy na wskazane podmioty nie będzie znaczące.
Prokuratorzy	Ok. 6 000 prokuratorów	Statystyki sądowe MS-S6	Oddziaływanie związane ze zmianami w prawie karnym. Prokuratorzy będą stosować przepisy w zmienionej postaci. Może nastąpić nieznaczny wzrost liczby spraw po rozszerzeniu zakresu art. 310 § 1 i 2 k.k., (przeciętna roczna liczba skazań na tej podstawie w latach 2012–2014 wyniosła ok. 350). Może również nastąpić nieznaczny wzrost spraw z art. 299 k.k. na skutek penalizacji przygotowania prania pieniędzy (w latach 2012–2014 corocznie było ok. 200 skazań na tej podstawie), jak również z art. 165a k.k. związanych z finansowaniem terroryzmu (w latach 2012–2014 nie było skazań na tej podstawie). Ze względu na niewielką skalę powyższego typu spraw, oddziaływanie ustawy na wskazane podmioty nie będzie znaczące. Nie przewiduje się również odczuwalnego wzrostu spraw z art. 264a prowadzonych przeciwko podmiotom zbiorowym. W latach 2012–2014 odnotowano 160 skazań osób fizycznych, ustawa o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych była zaś dotąd generalnie stosowana sporadycznie.
Funkcjonariusze Policji	Ok. 100 000 funkcjonariuszy	Dane KGP	Zmiana związana z procedurą karną – umożliwienie pokrzywdzonemu składającemu zawiadomienie o przestępstwie otrzymania kopii tego zawiadomienia. Zmiana nie wpłynie na wzrost liczby postępowań ani nie spowoduje znaczącego obciążenia pracą.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt będzie podlegał konsultacji, opiniowaniu i uzgodnieniom z właściwymi ministrami, Prezesem RCL, Prezesem Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa, Prezesem Narodowego Banku Polskiego, Przewodniczącym Komisji Nadzoru Finansowego, Prokuratorem Generalnym, Przewodniczącym Krajowej Rady Prokuratury, Przewodniczącym Krajowej Rady Sądownictwa, Prezesem Sądu Najwyższego, Rzecznikiem Praw Obywatelskich, Prezesem Krajowej Rady Radców Prawnych, Prezesem Naczelnej Rady Adwokackiej, organizacjami pozarządowymi zajmującymi się kwestiami praw człowieka, sądami i prokuratorami oraz Komendą Główną Policji.

Zdecydowana większość konsultowanych instytucji nie zgłosiła uwag lub poparła projekt. Część uwag o charakterze redakcyjnym (zwłaszcza dot. sformułowań w art. 310 k.k.) została uwzględniona. SN negatywnie odniósł się do przepisu projektu dotyczącego rozszerzenia penalizacji na przygotowanie do prania pieniędzy (art. 299 k.k.).

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

X Nie dotyczy

(ceny stałe z ... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)	
Dochody ogółem													Brak
budżet państwa													Brak
JST													Brak
pozostałe jednostki (oddzielnie)													Brak
Wydatki ogółem													Brak
budżet państwa													Brak
JST													Brak
pozostałe jednostki (oddzielnie)													Brak
Saldo ogółem													Brak
budżet państwa													Brak
JST													Brak
pozostałe jednostki (oddzielnie)													Brak

Źródła finansowania

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Obniżenie górnej granicy kary grzywny orzekanej wobec sprawców przestępstwa z art. 107 § 2 k.k.s. (z 720 do 120 stawek dziennych), z uwagi na bardzo małą liczbę skazań (8 przypadków w okresie ostatnich 5 lat), jak również wysokość orzekanych kar grzywny (średnio ok. 2.500 zł) ewentualne zmniejszenie dochodów budżetu państwa będzie miało charakter pomijalny. Jednocześnie należy zauważyć, iż nowelizacja przewiduje odstąpienie od możliwości orzekania wobec ww. sprawców kary pozbawienia wolności, co może skutkować ograniczeniem potencjalnych obciążeń dla budżetu państwa z tytułu wykonywania tego rodzaju kary, w trudnej do oszacowania wysokości, z pewnością jednak przewyższającej utracone wpływy z tytułu grzywien.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa							Brak	
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							Brak	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							Brak	
	(dodaj/usuń)							Brak	
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa								
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw								
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe								
Niemierzalne	Poczucie bezpieczeństwa obywateli	Rozszerzenie zakresu penalizacji finansowania terroryzmu może wpłynąć na poczucie bezpieczeństwa obywateli w kontekście zagrożeń terrorystycznych. Możliwość otrzymania kopii zawiadomienia o przestępstwie może się przełożyć na wzrost zaufania obywateli do Policji i organów prowadzących postępowanie karne.							
	Zaufanie do polskiego	Zmiany z zakresu prania pieniędzy i wprowadzania do obrotu fałszywych							

	rynku finansowego	pieniędzy mogą pozytywnie wpłynąć na zaufanie do polskiego rynku finansowego.
	Członkostwo Polski w FATF	Implementacja zaleceń Moneyval może mieć pozytywny wpływ na starania Polski o uczestnictwo w Grupie Zadaniowej ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniądzy (FATF)
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☐ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).		X tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:		☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy Nie dotyczy
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.		☐ tak ☐ nie X nie dotyczy
Komentarz:		
Brak		
9. Wpływ na rynek pracy		
Brak		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
X Nie dotyczy		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu		
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Wykonanie przepisów ustawy nastąpi od momentu wejścia jej w życie.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
W ramach badania corocznych sprawozdań statystycznych dotyczących pracy sądów i prokuratur, a także ewaluacji transpozycji dyrektyw prowadzonej przez Komisję Europejską. W przypadku dyrektywy 2014/62/UE Komisja zobowiązana jest do przedstawienia sprawozdania do 23.03.2019 r. Moneyval na bieżąco monitoruje wykonanie wydanych przez siebie zaleceń.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		

Raport z konsultacji publicznych i opiniowania

W ramach konsultacji publicznych i opiniowania projekt ustawy *o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw* został skierowany do:

- Prezesa Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa,
- Prezesa Narodowego Banku Polskiego,
- Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego,
- Prezesa Sądu Najwyższego,
- Prokuratura Generalnego,
- Rzecznika Praw Obywatelskich,
- Przewodniczącego Krajowej Rady Sądownictwa,
- Przewodniczącego Krajowej Rady Prokuratury,
- Prezesa Krajowej Rady Radców Prawnych,
- Prezesa Naczelnej Rady Adwokackiej,

oraz sądów i prokuratorów, jak również do Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka.

Uwagi do projektu zgłosił Sąd Najwyższy, który poddał krytyce koncepcję wprowadzenia do polskiego prawa karalności przygotowania do przestępstwa prania brudnych pieniędzy. Uwaga ta nie została uwzględniona ze względu na uściślenie w uzasadnieniu projektu zobowiązania międzynarodowe Polski wynikające z członkostwa w Radzie Europy i zaleceń Komitetu Moneyval. Ponadto uwagi zgłosił Prokurator Apelacyjny w Krakowie, Prezes Sądu Okręgowego w Płocku i Prokuratorzy Okręgowi w Kielcach, Poznaniu i Warszawie. Zawierały one postulaty redakcyjne i językowe, które zostały uwzględnione. Nie uwzględniono natomiast tych uwag, których celem było rozszerzenie zakresu penalizacji przewidzianego w projektowanej ustawie na dodatkowe czyny i zachowania.

W trakcie konsultacji i opiniowania nie zgłosiły się podmioty zainteresowane pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa.

TYTUŁ PROJEKTU:		Ustawa o zmianie ustawy – Kodeks karny			
TYTUŁ WDRAŻANEGO AKTU PRAWNEGO / WDRAŻANYCH AKTÓW PRAWNYCH ¹⁾:		DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2014/62/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie prawnokarnych środków ochrony euro i innych walut przed fałszowaniem, zastępująca decyzję ramową Rady 2000/383/WSiSW			

PRZEPISY UNII EUROPEJSKIEJ ²⁾					
Jedn. red.	Treść przepisu UE ³⁾	Koniecz - ność wdrożenia T / N	Jedn. red. (*)	Treść przepisu/ów projektu (*)	Uzasadnienie uwzględnienia w projekcie przepisów wykraczających poza minimalne wymogi prawa UE (**)
Art. 1	Zakres przedmiotowy W niniejszej dyrektywie określa się minimalne zasady dotyczące definicji przestępstw i kar w dziedzinie fałszowania euro i innych walut. Wprowadza się również wspólne przepisy mające na celu skuteczniejsze zwalczanie tych przestępstw i sprawniejsze prowadzenie dochodzeń w ich sprawie oraz zapewnienie lepszej współpracy w zakresie zwalczania fałszowania pieniędzy.	N	Przepis nie wymaga transpozycji		

Art. 2	<p>Definicje Na użytek niniejszej dyrektywy zastosowanie mają następujące definicje:</p> <p>a) „pieniądze” oznaczają banknoty i monety, których obieg został zatwierdzony zgodnie z prawem, w tym banknoty i monety euro, których obieg został zatwierdzony zgodnie z prawem na podstawie rozporządzenia (WE) nr 974/98;</p> <p>b) „osoba prawna” oznacza każdy podmiot mający osobowość prawną na mocy właściwego prawa, z wyjątkiem państw lub organów publicznych sprawujących władzę państwową oraz organizacji międzynarodowych.</p>	N	Przepis nie wymaga transpozycji		
Art. 3 ust. 1	<p>Przestępstwa 1. Państwa członkowskie przyjmują środki niezbędne do zapewnienia, aby następujące czyny, gdy są popełnione umyślnie, podlegały karze jako przestępstwo:</p>	N	Przepis nie wymaga transpozycji		
Art. 3 ust. 1 lit a	a) każde podrobienie lub przerobienie pieniędzy mające na celu oszustwo, niezależnie od zastosowanych środków;	N	Realizowany przez art. 310 § 1 k.k. Projektowana nowelizacja art. 310 § 1 nie będzie miała wpływu na zakres implementacji wskazanego przepisu Dyrektywy		
Art. 3 ust. 1 lit b	b) wprowadzenie do obiegu fałszywych pieniędzy mające na celu oszustwo;	N	Realizowany przez art. 310 § 2 k.k.		

Art. 3 ust. 1 lit c	c) przywóz, wywóz, transport, przyjmowanie lub uzyskiwanie fałszywych pieniędzy, w celu wprowadzenia ich do obiegu, przy świadomości, że są one fałszywe;	N	Realizowany przez art. 310 § 2 k.k.		
Art. 3 ust. 1 lit d	d) produkcja, przyjmowanie, uzyskiwanie lub posiadanie w celu oszustwa: (i) narzędzi, przedmiotów, programów komputerowych i danych oraz wszelkich innych środków szczególnie dostosowanych do podrabiania lub przerabiania pieniędzy; lub (ii) zabezpieczeń, takich jak hologramy, znaki wodne lub inne składniki pieniędzy, które służą do ich ochrony przed fałszowaniem.	N	Realizowany przez art. 310 § 4 w zw. z art. 16 § 1 k.k.		
Art. 3 ust. 2	2. Państwa członkowskie przyjmują środki niezbędne do zapewnienia, aby czyny, o których mowa w ust. 1 lit. a), b) i c), były karalne również w odniesieniu do banknotów lub monet produkowanych lub wyprodukowanych za pomocą legalnych urzędów lub materiałów przy naruszeniu przepisów lub warunków, zgodnie z którymi właściwe organy mogą emitować banknoty lub monety.	N	Realizowany przez art. 310 § 1 i § 2 k.k. Projektowana nowelizacja art. 310 § 1 k.k. nie będzie miała wpływu na zakres implementacji wskazanego przepisu Dyrektywy		

Art. 3 ust. 3	3. Państwa członkowskie przyjmują środki niezbędne do zapewnienia, aby czyny, o których mowa w ust. 1 i 2, były karalne również w odniesieniu do banknotów i monet, które nie zostały jeszcze wyemitowane, ale mają być wprowadzone do obiegu jako prawny środek płatniczy.	T	projektowane art. 310 § 1 i 2 k.k.	<p>§ 1. Kto podrabia albo przerabia polski albo obcy pieniądz lub znak pieniężny, ustalony jako prawny środek płatniczy przed wprowadzeniem go do obiegu, inny środek płatniczy albo dokument uprawniający do otrzymania sumy pieniężnej albo zawierający obowiązek wypłaty kapitału, odsetek, udziału w zyskach albo stwierdzenie uczestnictwa w spółce lub z pieniędzy, innego środka płatniczego albo z takiego dokumentu usuwa oznakę umorzenia, podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 5 albo karze 25 lat pozbawienia wolności.</p> <p>§ 2. Kto pieniądz, inny środek płatniczy lub znak pieniężny albo dokument określone w § 1 puszcza w obieg albo go w takim celu przyjmuje, przechowuje, przewozi, przenosi, przesyła albo pomaga do jego zbycia lub ukrycia, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.</p>	
Art. 4 ust. 1	<p>Podżeganie, pomocnictwo i usiłowanie</p> <p>1. Państwa członkowskie przyjmują środki niezbędne do zapewnienia karalności podżegania do przestępstw, o których mowa w art. 3, lub pomocnictwa w nich.</p>	N	Realizowany przez art. 18 § 2 i 3 k.k.		

Art. 4 ust. 2	2. Państwa członkowskie przyjmują środki niezbędne do zapewnienia karalności usiłowania popełnienia przestępstw, o których mowa w art. 3 ust. 1 lit. a), b) lub c), art. 3 ust. 2 lub art. 3 ust. 3 w związku z czynami, o których mowa w art. 3 ust. 1 lit. a), b) i c).	N	Realizowany przez art. 13 § 1 k.k.		
Art. 5 ust. 1	Kary w przypadku osób fizycznych 1. Państwa członkowskie przyjmują środki niezbędne do zapewnienia karalności czynów, o których mowa w art. 3 i 4, z zastosowaniem skutecznych, proporcjonalnych i odstrasżających sankcji karnych.	N	Realizowany przez art. 53 – 56 k.k.		
Art. 5 ust. 2	2. Państwa członkowskie przyjmują środki niezbędne do zapewnienia, aby przestępstwa, o których mowa w art. 3 ust. 1 lit. d), przestępstwa, o których mowa w art. 3 ust. 2, oraz przestępstwa, o których mowa w art. 3 ust. 3 w związku z czynami, o których mowa w art. 3 ust. 1 lit. d), były zagrożone karą, której maksymalna wysokość obejmuje pozbawienie wolności.	N	Realizowany przez art. 310 § 1 i 2 k.k. Projektowana nowelizacja art. 310 § 1 i 2 nie będzie miała wpływu na zakres implementacji wskazanego przepisu Dyrektywy.		
Art. 5 ust. 3	3. Państwa członkowskie przyjmują środki niezbędne do zapewnienia, aby przestępstwa, o których mowa w art. 3 ust. 1 lit. a) oraz w art. 3 ust. 3 w związku z czynami, o których mowa w art. 3 ust. 1 lit. a), były zagrożone karą w maksymalnej wysokości co najmniej 8 lat pozbawienia wolności.	N	Realizowany przez art. 310 § 1 i 2 k.k. Projektowana nowelizacja art. 310 § 1 i 2 nie będzie miała wpływu na zakres implementacji		

			wskazanego przepisu Dyrektywy.		
Art. 5 ust. 4	4. Państwa członkowskie przyjmują środki niezbędne do zapewnienia, aby przestępstwa, o których mowa w art. 3 ust. 1 lit. b) i c) oraz w art. 3 ust. 3 w związku z czynami, o których mowa w art. 3 ust. 1 lit. b) i c), były zagrożone karą w maksymalnej wysokości co najmniej 5 lat pozbawienia wolności.	N	Realizowany przez art. 310 § 1 i 2 k.k. Projektowana nowelizacja art. 310 § 1 i 2 nie będzie miała wpływu na zakres implementacji wskazanego przepisu Dyrektywy.		
Art. 5 ust. 5	5. W związku z przestępstwem, o którym mowa w art. 3 ust. 1 lit. b), państwa członkowskie mogą określić skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające sankcje karne, inne niż te, o których mowa w ust. 4 niniejszego Art., obejmujące grzywny i kary pozbawienia wolności, jeżeli fałszywe pieniądze przyjęto, nie wiedząc, że są one fałszywe, lecz przekazano je dalej, wiedząc o tym.	N	Realizowany przez art. 312 k.k.		
Art. 6 ust. 1	Odpowiedzialność osób prawnych 1. Państwa członkowskie przyjmują środki niezbędne do zapewnienia możliwości pociągnięcia do odpowiedzialności osób prawnych za przestępstwa, o których mowa w art. 3 i 4, popełnione na ich korzyść przez dowolną osobę działającą indywidualnie lub wchodzącą w skład organu danej osoby prawnej i pełniącą kierowniczą funkcję w tej osobie prawnej na podstawie uprawnienia do: a) reprezentowania osoby prawnej; b) podejmowania decyzji w imieniu osoby prawnej; lub c) sprawowania kontroli w ramach osoby prawnej	N	Realizowany przez art. 3 w zw. z art. 16 ust. 1 pkt 1 lit. a oraz pkt. 5 i 6 ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny		

			<i>zabronione pod groźbą kary.</i>		
Art. 6 ust. 2	2. Państwa członkowskie zapewniają możliwość pociągnięcia osoby prawnej do odpowiedzialności w przypadku, gdy brak nadzoru lub kontroli ze strony osoby, o której mowa w ust. 1 niniejszego Art.u, umożliwił popełnienie przestępstwa, o którym mowa w art. 3 i 4, na korzyść tej osoby prawnej przez osobę jej podlegającą.	N	Realizowany przez art. 3 w zw. z art. 16 ust. 1 pkt 1 lit. a oraz pkt 5 i 6 ustawy z dnia 28 października 2002 r. <i>o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary.</i>		
Art. 6 ust. 3	3. Odpowiedzialność osoby prawnej na podstawie ust. 1 i 2 niniejszego Art.u nie wyklucza możliwości wszczęcia postępowania karnego przeciwko osobom fizycznym, które popełniły przestępstwa, o których mowa w art. 3 i 4, podlegały do popełnienia takich przestępstw lub pomagały w ich popełnieniu.	N	Realizowany przez art. 6 ustawy z dnia 28 października 2002 r. <i>o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary.</i>		
Art. 7	Kary wobec osób prawnych Państwa członkowskie przyjmują środki niezbędne do zapewnienia, aby osoba prawna ponosząca odpowiedzialność na podstawie art. 6 podlegała skutecznym, proporcjonalnym i odstrasżającym karom, które obejmują grzywny wymierzane na podstawie	N	Realizowany przez art. 7-9 ustawy z dnia 28 października 2002 r. <i>o odpowiedzialność</i>		

	<p>przepisów prawa karnego lub innego rodzaju przepisów oraz mogą obejmować inne kary, takie jak:</p> <p>a) pozbawienie prawa do korzystania ze świadczeń publicznych lub pomocy państwa;</p> <p>b) czasowy lub stały zakaz prowadzenia działalności gospodarczej;</p> <p>c) umieszczenie pod dozorem sądowym;</p> <p>d) likwidacja sądowa;</p> <p>e) czasowe lub stałe zamknięcie zakładów wykorzystywanych do popełnienia przestępstwa.</p>		<p><i>ci podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary.</i></p>		
Art. 8 ust. 1	<p>Jurysdykcja</p> <p>1. Każde państwo członkowskie przyjmuje środki niezbędne do ustanowienia swojej jurysdykcji w odniesieniu do przestępstw, o których mowa w art. 3 i 4, gdy:</p>	N	Przepis nie wymaga transpozycji		
Art. 8 ust. 1 lit. a	a) przestępstwo zostało popełnione w całości lub części na jego terytorium; lub	N	Realizowany przez art. 5 k.k.		
Art. 8 ust. 1 lit. b	b) sprawca jest jego obywatelem.	N	Realizowany przez art. 109 k.k.		
Art. 8 ust. 2	<p>2. Każde państwo członkowskie, którego walutą jest euro, przyjmuje środki niezbędne do sprawowania jurysdykcji w odniesieniu do przestępstw, o których mowa w art. 3 i 4, popełnionych poza jego terytorium, przynajmniej gdy dotyczą one euro oraz gdy:</p> <p>a) sprawca przebywa na terytorium tego państwa członkowskiego i nie jest poddany ekstradycji; lub</p> <p>b) fałszywe banknoty lub monety euro związane z przestępstwem wykryto w tym państwie członkowskim.</p>	N	Przepis nie wymaga transpozycji do czasu przystąpienia przez Polskę do strefy euro		
Art. 8 ust. 3	<p>3. W celu ścigania przestępstw, o których mowa w art. 3 ust. 1 lit. a), art. 3 ust. 2 i 3, gdy są one związane z art. 3 ust. 1 lit. a), jak również w celu ścigania podlegania do popełnienia tych przestępstw, pomocnictwa w ich popełnieniu oraz usiłowania ich popełnienia, każde państwo członkowskie przyjmuje środki niezbędne do</p>	N	Realizowany przez art. 109 i art. 113 k.k. w zw. z art. 3 <i>Konwencji międzynarodow</i>		

	zapewnienia, aby jego jurysdykcja nie była zależna od tego, czy dane czyny stanowią przestępstwo w miejscu ich popełnienia.		<i>ej o zwalczaniu fałszowania pieniędzy, podpisanej w Genewie dnia 20 kwietnia 1929 r. (Dz. U. z 1934 r. Nr 102, poz. 919).</i>		
Art. 9	Narzędzia dochodzeniowe. Państwa członkowskie przyjmują środki niezbędne do zapewnienia osobom, jednostkom lub służbom odpowiedzialnym za prowadzenie dochodzeń dotyczących przestępstw, o których mowa w art. 3 i 4, lub za ich ściganie, dostępu do skutecznych narzędzi dochodzeniowych, takich jak narzędzia wykorzystywane w sprawach związanych z przestępczością zorganizowaną lub innymi poważnymi przestępstwami.	N	Realizowany przez art. 19 ust. 1, art. 19a ust. 1 i 2 oraz art. 19b ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. <i>o Policji.</i>		
Art. 10	Zobowiązanie do przekazania fałszywych banknotów i monet euro w celu analizy i wykrywania fałszyfikatów Państwa członkowskie zapewniają, aby w trakcie postępowania karnego niezwłocznie zezwalano na przeprowadzenie przez Krajowe Centrum Analiz i Krajowe Centrum Analiz Monet badania banknotów i monet, co do których istnieje podejrzenie fałszerstwa, na użytek analizowania, identyfikacji i wykrywania dalszych fałszyfikatów. Właściwe organy przekazują niezbędne próbki niezwłocznie, a najpóźniej po wydaniu ostatecznego orzeczenia w postępowaniu karnym.	N	Realizowany przez § 3, § 5 ust. 1 i § 6 ust. 1 i 2 zarządzenia Prezesa Narodowego Banku Polskiego z dnia 31 sierpnia 1989 r. w <i>sprawie zatrzymywania fałszywych znaków pieniężnych</i> (M.P. Nr 32, poz. 255, z późn. zm.).		
Art. 11	Dane statystyczne Państwa członkowskie co najmniej co dwa lata	N	Przepis nie wymaga		

	przekazują Komisji dane dotyczące liczby przestępstw określonych w art. 3 i 4 oraz liczby osób ściganych i skazanych w związku z przestępstwami określonymi w art. 3 i 4.		transpozycji		
Art. 12	Sprawozdanie Komisji i przegląd Do dnia 23 maja 2019 r. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie ze stosowania niniejszej dyrektywy. W sprawozdaniu ocenia się, w jakim zakresie państwa członkowskie przyjęły środki niezbędne do zapewnienia zgodności z niniejszą dyrektywą. W razie konieczności sprawozdaniu towarzyszy wniosek ustawodawczy.	N	Przepis nie wymaga transpozycji		
Art. 13	Zastąpienie decyzji ramowej 2000/383/WSiSW Niniejsza dyrektywa zastępuje decyzję ramową 2000/383/WSiSW w odniesieniu do państw członkowskich związanych niniejszą dyrektywą, bez uszczerbku dla zobowiązań państw członkowskich dotyczących terminu transpozycji decyzji ramowej 2000/383/WSiSW do prawa krajowego. W odniesieniu do państw członkowskich związanych niniejszą dyrektywą odesłania do decyzji ramowej 2000/383/WSiSW traktuje się jako odesłania do niniejszej dyrektywy.	N	Przepis nie wymaga transpozycji		
Art. 14	Transpozycja 1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy do dnia 23 maja 2016 r. Niezwłocznie informują o tym Komisję. Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określane są przez państwa członkowskie. 2. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst podstawowych przepisów krajowych, przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.	N	Przepis nie wymaga transpozycji		
Art. 15	Wejście w życie	N	Przepis nie		

	Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie następnego dnia po jej opublikowaniu w <i>Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej</i> .		wymaga transpozycji		
Art. 16	Adresaci Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich zgodnie z Traktatami.	N	Przepis nie wymaga transpozycji		

- 1) w wypadku projektu usuwającego naruszenie Komisji należy wpisać nr naruszenia, zaś w wypadku wykonywania orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości (czy to w trybie prejudycjalnym czy skargowym) należy podać datę wyroku i sygnaturę sprawy
  - 2) tabelę zbieżności dla przepisów Unii Europejskiej można wygenerować przy pomocy systemu e-step (www.e-step.pl/urzednik). W wypadku konieczności dodania uzasadnienia dla przekroczenia minimum europejskiego należy dodać odpowiednią kolumnę
  - 3) w tej części należy wskazać przepisy dyrektywy, decyzji ramowej, przepisy prawa UE, których naruszenie wskazała Komisja lub których wykładni dokonał Trybunał Sprawiedliwości
  - 4) w tej części należy wskazać wszystkie przepisy projektu aktu prawnego, które nie zostały wymienione w pierwszej części tabeli. Ze względu na konieczność ograniczenia projektów implementujących prawo UE do przepisów wyłącznie i ściśle dostosowawczych przepisy wykraczające poza ten zakres powinny mieć charakter wyjątkowy i być opatrzone uzasadnieniem konieczności ich wprowadzenia .
- (* jeżeli do wdrożenia danego przepisu UE potrzebne jest oprócz przepisu przenoszącego treść, także wprowadzenie przepisów zapewniających stosowanie (np. przepisy proceduralne, przepisy karne itp.), w tabeli powinny znaleźć się wszystkie te przepisy wraz z oznaczeniem ich jednostek redakcyjnych
- (**) w wypadku wprowadzenia przepisów, które przekraczają minimum ustanowione przepisami UE (o ile jest to dopuszczalne) konieczne jest uzasadnienie zastosowania takiej normy

TYTUŁ PROJEKTU:		ODWRÓCONA TABELA ZGODNOŚCI
		Ustawa o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw
Jedn. red.	Treść przepisów projektu	Uzasadnienie wprowadzenia przepisu
Art. 1 pkt 3	Projektowane nowe brzmienie art. 310 § 1 k.k.: „§ 1. Kto podrabia albo przerabia polski albo obcy pieniądz lub znak pieniężny, ustalony jako prawny środek płatniczy przed wprowadzeniem go do obiegu, inny środek płatniczy albo dokument uprawniający do otrzymania sumy pieniężnej albo zawierający obowiązek wypłaty kapitału, odsetek, udziału w zyskach albo stwierdzenie uczestnictwa w spółce lub z pieniędzy, innego środka płatniczego albo z takiego dokumentu usuwa oznakę umorzenia, podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 5 albo karze 25 lat pozbawienia wolności.”	Uzupełnienie zakresu penalizacji o czynności – wskazane w art. 3 ust. 1 lit. a) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/62/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie prawnokarnych środków ochrony euro i innych walut przed fałszowaniem, zastępującej decyzję ramową Rady 2000/383/WSiSW (Dz. Urz. UE L 151 z 15.05.2014 r., s. 1), których przedmiotem są banknoty i monety, które nie zostały jeszcze wyemitowane, ale mają być wprowadzone do obiegu jako prawny środek płatniczy – wskazane w art. 3 ust. 3 dyrektywy 2014/62/UE.
	Projektowane nowe brzmienie art. 310 § 2 k.k.: „§ 2. Kto pieniądz, inny środek płatniczy lub znak pieniężny albo dokument określone w § 1 puszcza w obieg albo go w takim celu przyjmuje, przechowuje, przewozi, przenosi, przesyła albo pomaga do jego zbycia lub ukrycia, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.”	Uzupełnienie zakresu penalizacji o czynności – wskazane w art. 3 ust. 1 lit. b) i c) dyrektywy 2014/62/UE, których przedmiotem są banknoty i monety, które nie zostały jeszcze wyemitowane, ale mają być wprowadzone do obiegu jako prawny środek płatniczy – wskazane w art. 3 ust. 3 dyrektywy 2014/62/UE.
Art. 2	W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.) w art. 304a dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 w brzmieniu: „§ 2. Na wniosek pokrzywdzonego składającego zawiadomienie o przestępstwie wydaje mu się zaświadczenie, zawierające datę oraz miejsce przyjęcia zawiadomienia, wskazanie organu przyjmującego wraz z danymi do kontaktu, sygnaturę sprawy, dane określające tożsamość pokrzywdzonego, czas i miejsce popełnienia czynu, którego dotyczy zawiadomienie oraz zwięzły opis czynu i wyrządzonej szkody. O prawie tym należy pokrzywdzonego pouczyć.”	Implementacja art. 5 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/29/UE z dnia 25 października 2012 r. ustanawiającej normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw oraz zastępującej decyzję ramową Rady 2001/220/WSiSW (Dz. Urz. UE L 315 z 14.11.2012 r., str. 57), zgodnie z którym ofiary przestępstw otrzymują pisemne potwierdzenie złożenia formalnego zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa.

Art. 5	<p>W ustawie z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. z 2014 r. poz. 1417 z późn. zm.) w art. 16 w ust. 1 pkt 9 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„9) przeciwko ludzkości określone w art. 119 Kodeksu karnego oraz przeciwko wolności i porządkowi publicznemu, określone w art. 189a i w art. 252, art. 255, art. 256 258, art. 263 oraz w art. 264 264a Kodeksu karnego;”</p>	<p>Implementacja art. 2 decyzji ramowej Rady 2002/946/WSiSW z dnia 28 listopada 2002 r. w sprawie wzmocnienia systemu karnego w celu zapobiegania ułatwianiu nielegalnego wjazdu, tranzytu i pobytu (Dz. Urz. UE L 328 z 2002 r., s. 1) w zw. z art. 1 ust. 1 lit. b) w związku z dyrektywą Rady 2002/90/WE z dnia 28 listopada 2002 r. definiującą ułatwianie nielegalnego wjazdu, tranzytu i pobytu (Dz. Urz. UE L 328 z 2002 r., s. 17), w celu zapewnienia podstaw dla odpowiedzialności osób prawnych (podmiotów zbiorowych) za zachowania polegające na umyślnej pomocy osobie nieuprawnionej w zamieszkaniu na terytorium państwa członkowskiego dla korzyści finansowych.</p>
--------	---	---

Warszawa, 2 lipca 2015 r.

Minister
Spraw Zagranicznych

DPUE.920.549.2015 / 10/JS

dot.: RM-10-69-15 z 25.06.2015 r.

Pan
Maciej Berek
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia

o zgodności z prawem Unii Europejskiej *projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw, wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej*

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z przekazanym projektem pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem
z up. Ministra Spraw Zagranicznych

Podpisany
Artur Nowak-Far

Do wiadomości:
Pan Borys Budka
Minister Sprawiedliwości

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
Departament Rady Ministrów
www.inforadex.pl

wpłynęło 02-07-2015